

Extremely wicked, shockingly evil and undoubtedly COVID-19: the silent serial killer

Nepřímé nepříznivé účinky COVID-19 na ORL lékaře

Úvod: Virus COVID-19 lze označit jako sériového vraha. Spolu s nárůstem počtu úmrtí, jako přímého následku devastující virové infekce, pozorujeme i vedlejší jevy spojené s pandemií, které celou situaci významně zhoršují. Rychlé šíření onemocnění vedlo rovněž celosvětově k nezanedbatelné osobní, profesní, finanční a ekonomické recesi. Strach, obecně, zhoršuje výkon v jakékoliv profesi, zdravotníky nevyjímaje. Dosud nejsou k dispozici data, týkající se nepříznivých účinků COVID-19 na otorinolaryngology.

Účastníci studie a metody: V období 15-26. dubna 2020 byli všichni členové České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku byli osloveni s nabídkou účasti ve studii formou vyplnění dotazníku.

Výsledky: Téměř 45 % všech lékařů (53 žen, 28 mužů) mělo kombinaci zdravotních, ekonomických a profesně-edukačních problémů. Nepřímý psychosomatický následek pandemie postihl častěji ženy než muže. Téměř polovina účastníků pocítovala středně těžký psychický dopad onemocnění. Nejčastěji uváděným problémem u mužů byla duševní únava (u 73 lékařů). Ženy udávaly nejčastěji syndrom vyhoření. Dalšími častými problémy byly strach, hněv, nejistota a zmatek v nastalé situaci, nespokojenost se systémem zdravotní péče, nedostatek podpory, narušený osobní život a nespokojivý pohled do další budoucnosti. Pokud jde o podporu, která by měla být poskytnuta všem ORL lékařům, 92 respondentů se shodlo na všech službách (lékařských a finančních), včetně psychologického poradenství.

Závěry: Udržení a efektivní fungování systému zdravotní péče jsou zcela klíčové prvky v každé společnosti na světě. Prioritou by měly být pravidelné povinné zdravotní prohlídky a zhodnocení psychického stavu otorinolaryngologů. Pokud je zjištěn jakýkoliv zhoršující faktor, který by mohl vést k ohrožení zdraví nebo profesionální kontinuity ORL lékaře, měla by být přijata odpovídající opatření, jako je dovolená, příslušné poradenství, podpora zdraví nebo finanční kompenzace, aby se snížily riziko vlastního poškození a negativní vliv na výkon povolání a blízké osoby. Toto by rovněž mělo vést ke včasné identifikaci problémů a tím k udržení kvality zdravotní péče a snížení rizika redukce počtu zdravotníků během pandemie. Pro mimořádné potřeby a finanční náhrady vzniklé při pandemii COVID-19 by měly být vyčleněny zvláštní fondy. Pokud nebudou přijata opatření pro zlepšení podpory zdravotníků, zdravotní systémy v zemích jako je Česká republika, jsou ohroženy kolapsem.

Reference: Guha A, Plzak J, Schalek P, Chovanec M. Extremely wicked, shockingly evil and undoubtedly COVID-19: the silent serial killer. Eur Arch Otorhinolaryngol. 2021 Jan 3:1–6. doi: [10.1007/s00405-020-06537-z](https://doi.org/10.1007/s00405-020-06537-z). Epub ahead of print. PMID: 33388977; PMCID: PMC7778716. ID: covidwho-1002088

Anasuya Guha